AAN DE RAAD

Agenda: 30-5-2021
Franeker, 28-4-2021

Onderwerp
Bodemvisie Waadhoeke

Portefeuillehouder
Wethouder J. Dijkstra

Auteur
D. Machiela, 06-30093941, d.machiela@waadhoeke.nl

Samenvatting
In april 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het ontwikkelen van een gemeentelijke visie voor de bodem en ondergrond. Vanaf de zomer vorig jaar is gewerkt aan de visievorming met ondersteuning van een extern adviesbureau. De benodigde stappen om te komen tot een visie voor de bodem en ondergrond zijn inmiddels doorlopen. De resultaten van de verschillende onderdelen zijn uitgewerkt in bijgaande rapport met de Bodemvisie voor de gemeente Waadhoeke: **"De bodem maakt wie we zijn, we komen namelijk van de klei"**. Het rapport is gereed om voor te leggen aan uw raad met het voorstel om de vervolgprocedure te starten.

Voorstel

1. het ontwerp van de Bodemvisie Waadhoeke ter inzage te leggen

Inleiding

In april 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met het ontwikkelen van een gemeentelijke visie voor de bodem en ondergrond. Vanwege het toevoegen van een extra stap in het proces om ook inwoners goed te betrekken bij de visievorming is de oorspronkelijke planning bijgesteld. Daar is de gemeenteraad medio 2020 via een memo over geïnformeerd. Vervolgens is rond de zomer vorig jaar gestart met de feitelijke uitvoering door een extern adviesbureau met ondersteuning van een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordigers van verschillende beleidsdisciplines. Voor het einde van vorig jaar zijn de stappen voor de inventarisatie en analyse doorlopen en zijn ook verschillende ketenpartners, zoals Provinsje Fryslân, Wetterskip Fryslân en buurgemeenten voor een inhoudelijke bijdrage op het gebied van bodem en ondergrond benaderd. Begin dit jaar heeft er een succesvolle online publiekssessie plaatsgevonden en ook kon iedereen door middel van een enquête reageren op het thema. Dat heeft een geweldige respons opgeleverd en begin maart van dit jaar is dat traject afgerond. Daarna heeft het adviesbureau de resultaten van de verschillende onderdelen verwerkt en uitgewerkt in bijgaande rapport met de Bodemvisie voor de gemeente Waadhoeke: **"De bodem maakt wie we zijn, we komen namelijk van de klei"**. Het rapport is thans gereed bevonden om voor te leggen aan uw raad.

Beoogd (meetbaar) effect

Een pragmatische beschouwing over hoe de bodem en ondergrond nu en in de toekomst dient te worden beschermd, benut en verbeterd in Waadhoeke, in aansluiting bij de bestaande situatie en de toekomstige opgaves in het gemeentelijke grondgebied.

Motivering

Argumenten

1.1 de ontwerp Bodemvisie is zorgvuldig tot stand gekomen

De rapportage van de Bodemvisie voor Waadhoeke is als bijlage bijgevoegd. De visie betreft voornamelijk een pragmatische benadering van het thema bodem en ondergrond, onderverdeeld op hoofdlijnen in de te onderscheiden bodemlagen. Het thema bodem en ondergrond betreft een zeer breed en veelzijdig onderwerp. Bovendien spelen daar specialistische kwesties een rol bij. Denk bijvoorbeeld aan specifieke chemische grondeigenschappen (zoals zuurgraad of organische stofgehalte) of micro-organismen in bodem. In dat kader dient te worden opgemerkt dat het geen wetenschappelijk onderzoek betreft en dit soort specifieke elementen in dit kader niet op detailniveau worden beschouwd. De visievorming is wel volledig gebaseerd op de aanwezige situatie voor zover bekend en zoals die zich voor doet binnen het gemeentelijke grondgebied, waarover afstemming met diverse betrokken ketenpartners heeft plaatsgevonden. Bovendien is iedereen in de gelegenheid gesteld om mee te praten of bij te dragen aan het thema. Uiteindelijk is de opgehaalde informatie uitgewerkt tot een integrale visie. Kern van de visie vormt het basisprincipe om de bodem te beschermen, te benutten en te verbeteren. Vanuit dat principe, de aanwezige situatie en de geïdentificeerde opgaven voor dit gebied zijn er elf speerpunten geformuleerd.

Dit zijn puntsgewijs de elf speerpunten:

Beschermen:
1. Bewust omgaan met het gebruik van zoet grondwater;
2. Behoud van een schone bodem en inzetten op circulaire economie;
3. Beschermen en beheren archeologische en aardkundige waarden;
4. Ondergrondse infrastructuur volwaardig meenemen in planproces;

Benutten:
5. Vitale bodem afgestemd op het gebruik;
6. Inzetten adviesrecht voor mijnbouwactiviteiten;
7. Faciliteren veilige en verantwoorde toepassing aardwarmte (geothermie);
8. Stimuleren toepassen systemen voor warmte en koude opslag in de bodem;

Verbeteren:
9. Nader onderzoek en vergroten bewustwording verziltingsvraagstukken;
10. Aandacht voor verbeteren biodiversiteit en bodemleven;
11. Ontwikkeling kennis en voorlichting bodemvraagstukken.

Met de visie en elf speerpunten wordt een belangrijke aanzet gerealiseerd om, samen met inzet van alle betrokken partijen, te komen tot een gezonde, veilige, vitale en goed benutte bodem in Waadhoeke. Daarop aanvullend opgemerkt dat we dat voor diverse onderdelen op dit moment ook al doen (denk bijvoorbeeld aan het gebruik maken van het adviesrecht voor de ondergrond of het uitvoeren van onderzoek bij lokale ontwikkelingen of plannen), die we nu aan de hand van deze Bodemvisie integraal een plek geven. De komende jaren zal dit verder ingevuld moeten gaan worden. Daarbij dient deze visie ook als essentiële bouwsteen te worden betrokken bij de gemeentelijke omgevingsvisie.

1.2 deze fase past dat binnen het afgesproken proces met uw raad
Het ontwerp van de visie is ons inziens gereed. Alle stappen die voor de visievorming nodig waren, zijn in dit stadium namelijk doorlopen. Op 2 februari is er een kernteamsessie georganiseerd. In vervolg daarop heeft er een enquête plaatsgevonden, waarvan de resultaten in de visie zijn verwerkt. Logische volgende stap is om nu ook het resultaat aan uw raad voor te leggen. Daarmee worden namelijk alle resultaten van de vorige stappen (inclusief de opbrengst van de publiekssessie van februari) aan de raad voorgelegd. Op grond daarvan wordt u zo in de gelegenheid gesteld om te kunnen bepalen of afdoende rekening is gehouden met de resultaten van de gevolgde procedurestappen, zoals integraal uitgewerkt in bijgaande rapportage.

1.3 deze stap vloeit voort uit de gemeentelijke inspraakprocedure
In het geval dat de resultaten van de tot nu toe gevolgde stappen volgens uw raad afdoende zijn verwerkt kan de visie als ontwerp voor iedereen ter inzage worden gelegd. Dit volgens de daarvoor geldende inspraakprocedure. Iedereen wordt daarmee in de gelegenheid gesteld om te reageren op het ontwerp. De resultaten van de inspraak worden vervolgens verwerkt, waarna wij de vervolgprocedure starten voor vaststelling van de visie in uw raad. In de planning is daarbij een kernteam sessie voorzien.

Kanttekeningen

1.1 het betreft geen wetenschappelijke bodemanalyse op detailniveau
De samenstelling en werking van de bodem en ondergrond is op zich zelf een zeer complex en specialistisch onderwerp. In de bodem en ondergrond spelen immers velerlei factoren, processen, systemen en diverse biologische, chemische en fysische eigenschappen een belangrijke rol. Bovendien komen die voor in verschillende gradaties en combinaties vanaf de bovenste laag aan het maaiveld tot in de diepste ondergrond, waarbij sommige bodemsystemen door elkaar lopen (denk bijvoorbeeld aan grondwater). Het zal duidelijk zijn dat het onmogelijk is om daar in dit kader op detailniveau op in te zoomen of eventueel uitgebreide studies naar te verrichten of anderszins te beschouwen. Dat blijkt ook niet nodig. De visie beperkt zich immers tot de hoofdlijnen en specifiek daar waar relevant voornamelijk vanuit de gemeentelijke positie en bevoegdheden. Vanuit dat perspectief is de visie opgesteld.

1.2 de planning voor de definitieve vaststelling is nog onzeker
Oorspronkelijk stond vaststelling van de bodemvisie gepland in een raadsvergadering van april. Vanwege een iets langere voorbereiding en benodigde extra tijd voor de enquête en het verwerken van de resultaten is dat eerst bijgesteld naar juni. In dit stadium is echter duidelijk dat dit niet haalbaar is. Het vervolg is mede nog afhankelijk van de inbreng van eventuele wensen vanuit de raad en de benodigde termijn van zes weken voor het ter inzage leggen van het ontwerp. Daarnaast is de planning ook nog afhankelijk van de complexiteit van de uitkomsten van inspraak en benodigde verwerkingstijd. Vervolgens zal de procedure voor vaststelling nog moeten worden opgestart, inclusief route behandeling via kernteam. Vaststelling voor de zomer dit jaar is zodoende niet meer haalbaar. In een gunstig scenario zal dat op het vroegst in september plaats kunnen vinden.

Analyse
Voor uitvoerige achtergrondinformatie wordt verwezen naar bijgaande rapportage.

Alternatieven
Er zijn geen alternatieven.

Vervolg
Start inspraakprocedure Algemene Wet Bestuursrecht door middel van openbare kennisgeving via de daartoe geëigende informatiekanalen en vervolgens het ontwerp rapport 6 weken ter inzage leggen.

Inwonersparticipatie
Via een online publiekssessie op 2 februari 2021 zijn inwoners en andere belangstellenden geïnformeerd over de visievorming en kon iedereen meepraten over het onderwerp. Totaal hebben 42 personen (inclusief organisatie e.d.) daaraan mee gedaan. Het verslag van de sessie is als bijlage 8 opgenomen in bijgaande rapport.

In vervolg daarop is er een online enquête gepubliceerd gedurende de periode van 10 februari tot 1 maart 2021. Daar hebben totaal 83 personen op gereageerd. De resultaten daarvan zijn opgenomen als bijlage 9 in bijgaande rapport.

Kortom ca. 140 personen hebben gebruik gemaakt van de geboden gelegenheid om mee te praten over het onderwerp bodem en ondergrond en daarmee is een prachtige respons bewerkstelligd.

Communicatie

Start inspraakprocedure Algemene Wet Bestuursrecht door middel van openbare kennisgeving via overheidspublicaties (digitale gemeenteblad) en gemeentelijke communicatiekanalen.

Financiën

Voor het opstellen van de bodemvisie door een extern adviesbureau is bij de behandeling van de startnotitie éénmalig een budget beschikbaar gesteld. Dat budget is toereikend voor het opstellen van de Bodemvisie.

Juridisch kader

Mijnbouwwet, Wet bodembescherming, Algemene Wet Bestuursrecht, Omgevingswet.

Bijlagen

Bijlage 1: Bodemvisie Waadhoeke (Corsanummer: 21.113428)

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 21.201786

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 28-4-2021;

B E S L U I T

1. het ontwerp van de Bodemvisie Waadhoeke ter inzage te leggen

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 20-5-2021,

Signed By: Waanders, M.C.M. <m.waanders@waadhoeke.nl>
25/05/2021 16:45:03 CEST , voorzitter
ID: bc28bd54-d196-453e-83fe-4897268ee793
Auth: Scribble

Signed By: Lyklema, Tinco <t.lyklema@waadhoeke.nl>
24/05/2021 21:27:37 CEST , griffier
ID: bc28bd54-d196-453e-83fe-4897268ee793
Auth: Scribble

Dit document is digitaal ondertekend.